Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

HORNBÆKEGNEN

Nr. 119 November 2025

PUK 50 ÅR

Da Hornbæks unge fik deres eget hus

Tillykke til PUK med 50-års jubilæet

Avisklip har altid været en god kilde til at beskrive historiske begivenheder. PUKs medarbejdere har gennem tiden har været gode til at gemme netop det. Men også deres sjove medlemsblade er gode historiske kilder, hvor mange er bevaret for eftertiden. I dag foregår kommunikationen på helt andre medier som facebook, instagram, mails, sms'er, som næsten aldrig gemmes, i hvert fald ikke i en form til glæde for almenheden.
Et af formålene med disse blade fra historisk forening er da også at forsøge at holde fast i historien og få belyst de aktuelle emner så grundigt som muligt. Hvem gjorde hvad hvornår? Altså vi hænger os i årstal, i navne og steder – helst så konkrete oplysninger som muligt, så vi netop kan være med til at bevare historien.
I dette nummer er vi næsten i nutiden. 50 år er ikke så gammelt i historisk forstand, da mange af os sagtens kan huske 1970'erne, 1980'erne og frem, altså nulevende kilder.
Når du læser dette, kan du måske også huske din tid i PUK, enten som medlem, som forældre eller ansat. Så hvis du falder over unøjagtigheder eller supplerende oplysninger, så meld endelig tilbage. Vi hører altid gerne fra vores læsere.
Med venlig hilsen,

Maria Dalsgaard

Redaktionen

HORNBÆKEGNEN udgives af
Hornbækegnen, Historisk Forening og Arkiv
Sauntevej 4a
3100 Hornbæk
Tlf. 2742 2344

info@lokalhistorie-hornbaek.dk
www.lokalhistorie-hornbaek.dk

Åbningstider:

Mandag kl. 10-12
Fredag kl. 16-18
Alle er velkomne

Redaktør: Maria Dalsgaard
Artikler: Anne Borg og Maria Dalsgaard
Layout: Tine Finsen Grafisk
Produktion: Idon Grafisk
Oplag 400 stk.

Historisk Forening og Arkiv

Bestyrelse:
Maria Dalsgaard (formand og sekretær)
Anne Marie Munk Nielsen (kasserer)
Aase Kjær
Michael Sørensen
Olaf Munch Hermansen
Inge Lise Munk Andersen (suppleant)
Anne Borg (suppleant)
Kirsten Svendsen og Else Secher (revisorer)

Arkivstyrelse:

Lone Kuhlmann (formand)
Anne Marie Munk Nielsen
Inge Lise Munk Andersen

Forsidefoto: På kanotur til Sverige i 2003 med børn fra Fritidshjemmet PUK. Den lilla farve på forsiden er til ære for alle de "lilla bleer" vi gik med om hovedet dengang i 70'erne.

Helsingør kommune købte i 1974 den gamle villa PUK af Vanførefonden, som indtil da havde benyttet huset til boliger for ansatte på Kurbadet.

Da Hornbæks unge fik deres eget hus

I 1970'ernes begyndelse voksede Hornbæk – ikke mindst i børnefamilier. Flere børn og unge betød et stigende behov for fritidstilbud, og fra både skole og forældre lød ønsket om et sted, hvor de unge kunne samles efter skoletid. På initiativ af Hornbæk Skoles forældreforening blev der i 1974 taget de første konkrete skridt mod det, der i dag kendes som PUK.

En villa bliver ungdomshus

Efter at en ejendom på Drachmannsvej blev opgivet, lykkedes det at få adgang til en tidligere sygeplejebolig på Friisvej 16 – ejet af Vanførefonden. Villaen PUK blev rammen om ungdomsklubben, der også tog navnet PUK og hurtigt blev synonymt med ungdommelig energi, medbestemmelse og lokale ildsjæle.

En klub bliver et fællesskab

De første år var præget af kreativitet og pionerånd. Der blev indrettet værksteder, samlingslokale, køkken og kontor. Skak, syning, stoftryk, film, debataftener og ikke mindst diskotek fredag aften tiltrak de unge. Politibetjent Jannick Rantzau Nielsen, der var en af initiativtagerne, udtalte i 1974: "Selv da projektet på Drachmannsvej gik i vasken, opgav vi ikke håbet."

PUK blev hurtigt meget mere end blot en klub – det blev et fællesskab. Et sted, hvor unge lærte at tage ansvar, skabe nyt og finde hinanden på tværs af skoleklasser og baggrunde.

Da det hele begyndte

Forældreforeningens formand var som nævnt politibetjent Jannik Rantzau Nielsen. I forældreforeningen sad desuden Erik Paridon, Ebbe Hermansen, Mogens Japsen, Niels Jørn Lebach, Peter Storminger, Margrethe Busekist, Vips K. Andersen, samt Lotte og John Jeppesen.

PUK NOV 1985

op og ned langs kysten - 31. juli 1974 - side 8

Nu får Hornbæks unge det længe ventede ungdomshus...

HELSINGØR: kommune har købt ejendommen Friisvej 16 i Hornbæk, som i en periode har været anvendt som personalebolig for nogle af de ansatte på Fysiurgisk Hospital i Hornbæk.

Efter planen skal huset indrettes så det kan anvendes til ældreklub om dagen og ungdomsklub om aftenen. Kulturudvalgets formand, Oswald Christensen, gør dog opmærksom på at planerne endnu kun er på det projekterende stadie.

Behovet for en ungdomsklub blev kraftigt understreget da en halvandet år siden blev dræbt af Hornbækktoget efter et besøg på restaurant Bondegården. Siden har en kreds af forældre med lys og lygte ledt efter et egnet lokale — og dette synes nu indenfor rækkevidde, efter at kommunen har købt ejendommen »Puk» på Friisvej.

Oswald Christensen: — Vi må fra kommunens side indrømme at der ikke findes nødvendige faciliteter for de unge i Hornbæk. Og de to ældreklubber lider af pladsmangel i spejderhytten og idrætsforeningens

— Fra kulturudvalgets side arbejder vi med planer om at indrette huset som bogcafé som afløser for cafeen i Scalabiografens foyer, og jeg tror at socialudvalget gerne vil samle ældrearbejdet i den ledige ejendom, der evntuelt kan anvendes som biblioteksfilial.

Der er afsat 70.000 kroner til istandsættelse af huset. Jeg vil foreslå at de unge selv får lov til at vælge farverne — og til at udføre arbejdet i fritiden. Naturligvis under opsyn af kommunens stadsarkitekt, slutter Oswald Christensen.

I PUK-bladet fra 1985 var der gengivet en artikel fra Ugeavisen "Op og ned langs kysten" fra den 31. juli 1974. Det har nok været i forbindelse med PUKs 10-års jubilæum. I det følgende er hele artiklen gengivet.

Nu får Hornbæks unge det længe ventede ungdomshus

Helsingør Kommune har købt ejendommen Friisvej 16 i Hornbæk, som i en periode har været anvendt som personalebolig for nogle af de ansatte på Fysiurgisk Hospital i Hornbæk. Efter planen skal huset indrettes så det kan anvendes til ældreklub om dagen og ungdomsklub om aftenen. Kulturudvalgets formand Oswald Christensen, gør dog opmærksom på at planerne endnu kun er på det projekterende stadie.

Behovet for en ungdomsklub blev kraftigt understreget da en ung mand fra Hornbæk for halvandet år siden blev dræbt af Hornbæktoget efter et besøg på restaurant Bondegården. Siden har en kreds af forældre med lys og lygte ledt efter et egnet lokale – og dette synes nu indenfor rækkevidde, efter at kommunen har købt ejendommen PUK på Friisvej.

Oswald Christesen siger "Vi må fra kommunens side indrømme at der ikke findes nødvendige faciliteter for de unge i Hornbæk. Og de to ældreklubber lider af pladsmangel i spejderhytten og idrætsforeningens klubhus."

"Fra kulturudvalgets side arbejder vi med planer om at indrette huset som bogcafé som afløser af cafeen i Scalabiografens foyer, og jeg tror at socialudvalget gerne vil samle ældrearbejdet i den ledige ejendom, der evt. kan anvendes som biblioteksfilial."

'Der er afsat 70.000 kr. til istandsættelse af huset. Jeg vil foreslå at de unge selv får lov til at vælge farverne, og til at udføre arbejdet i fritiden. Naturligvis under opsyn af kommunens stadsarkitekt", slutter Oswald Christensen.

Frederiksborg Amtsavis skriver torsdag den 21. november 1974: Initiativet blev taget på et borgermøde den 8. marts 1973, hvor en arbejdsgruppe på otte gik i gang med at skabe et godt miljø omkring de unges fritid og skaffe et værested for de unge, der ønsker at være sammen med kammerater i fritiden. Forældrene ønskede med andre ord at skabe et alternativ til byens restauranter.

Det hele skal organiseres

Men inden det kom så vidt, at der kom batik, skak, film og debataftner på programmet, var der et stort forarbejde.

Mandag den 25. november 1974 havde Forældregruppen inviteret alle interesserede til et stort møde på skolen med det formål at samle interesserede, der ville med i en arbejdsgruppe, der skulle få ungdomsklubben op at stå. Man havde også håbet på, at de unge og deres forældre denne aften kunne sammensætte en bestyrelse, en forældrebestyrelse og et klubråd.

En masse børn meldte sig, og efter en del pres meldte der sig også voksne. De unge kan ikke klare det alene, lød det.

Og det handlede da heller ikke på det tidspunkt om at male eller tapetsere. Derimod handlede det om at skabe grundlag for at Hornbæk Ungdomsklub kunne åbne så snart håndværkerne var færdige med den grundlæggende istandsættelse af PUK, dvs. det rent organisatoriske, økonomiske, retningslinjer og vilkår, ansættelser mm. Samme aften blev det drøftet, om det var – som nogen påstod – nødvendigt at man skulle være 20 år for at være en del af bestyrelsen og endda for at stemme. Palle Waare fra organisationen "Ungdomsringen" lovede at finde ud af det, men de fremmødte mente, at det var vigtigt at give de unge indflydelse på deres eget hus. Og det fik de heldigvis også.

Palle Waare lovede også at arrangere en

Der var mange økonomiske og praktiske spørgsmål til panelet. Her ses ved det fjerneste bord, Jannick Rantzau Nielsen, efterfulgt af Palle Waare, G. Raagaard, Poul Ejlersen, Svend B. Larsen og Poul Sletten.

Lederen af Helsingør fritids- og ungdomsklub, Poul Ejlersen, bebudede, at han vil invitere arbejdsgruppen på besøg i Helsingør, så de kan se, hvordan man har arrangeret sig der. Han blev flere gange spurgt, især om praktiske ting, og i øvrigt lovede Palle Waare at arrangere en studietur til andre ungdomsklubber for den kommende bestyrelse.

BEHOV FOR FRITIDSKLUB

Det bliver arbejdsgruppen, som får til opgave at finde ud af, hvordan der eventuelt kan oprettes en fritidsklub for de 7-13-årige. Hornbæk skoles forældreforening vil gerne af med opgaven, selv om formanden, Jannik Rantzau-Nielsen lovede at hjælpe med at få det hele sat i system.

At der er behov for en sådan fritidsklub, syntes der ikke at være tvivl om, og Svend B. Larsen sagde direkte, at man havde jo huset, som står tomt alle eftermiddage undtagen tirsdag, når ældreklubben rykker ind. Kommunen vil se meget velvilligt også på dette initiativ, mente han.

Skoleinspektør G.J. Raagaard, der var dirigent under mødet, foreslog, at man for at kokumentere behovet kunne indsamle tilkendegivelser fra forældre til de børn, der kunne komme i betragtning. **well**

På initiativ fra forældreforeningen på Hornbæk Skole blev der den 25. november 1974 inviteret til et møde for alle, der havde interesse i etableringen af et værested for de unge.

studietur til andre klubber for den kommende bestyrelse.

Aldersgruppen for klubben blev fastlagt til unge mellem 14 og 18 år. Man talte om, at det ville være op til lederen at skønne om et barn var modent nok til at begynde i klubben! Den nye arbejdsgruppe fik også til opgave at finde ud af, hvordan der eventuelt kunne oprettes en fritidsklub for de 7-13-årige. Hornbæk Skoles forældreforening ville gerne af med opgaven, selvom Jannik Rantzau-Nielsen lovede at hjælpe med at få det hele sat i system.

Tilmeldingerne strømmede ind

Sideløbende med at ungdomsklubben skulle organiseres var der indmeldelser for de 14-18-årige, og det gik strygende, forlød det. Lidt sværere var det at skaffe en leder og frivillige medarbejde til klubben, der skulle være åben kl. 19 til 22 mandag, onsdag, torsdag og fredag.

Forældreforeningens formand Jannick Rantzau var dog ikke i tvivl om, at de nok

Ungdomsklub i Puk ventes klar 1. januar

Åben for 14-18-årige alle hverdagsaftener, for Ældreklubben tirsdag eftermiddag, og der er planer om en fritidsklub for mindre børn

HORNBÆK: Endelig er flere år snak på vej til at blive til realiteter: Ejendommen Puk i Hornbæk kan formentlig åbnes som ungdomsklub umiddelbart efter nytår.

— Fritidsnævnets formand, Svend B. Larsen, har over for mig udtrykt det på den måde, at vi faktisk kun venter på håndværkerne, siger Jannick Rantzau Nielsen, ungdomsklubbens utrættelige forkæmper, der med Hornbæk skoles forældreforening i ryggen har plaget kommunen, lige til det nu er ved at lykkes.

— Der skal være sat 10 000 kr. af til istandsættelse, oplyser han. Nogle skillevægge skal fjernes, så der bliver større rum, og der skal males og tapetseres over det hele. Men i øvrigt bliver indretningen overladt til de unge selv — erfaringen viser, at det får dem til at passe bedre på huset.

Ungdomsklubben vil blive kørt under Socialstyrelsen med kommunal og statslig støtte. Det giver for mange økonomiske problemer at lade den slags klubber være selvejende institutioner, mener Rantzau Nielsen. Derfor er det Socialstyrelsen, der leverer inventar som f.eks. billard, bordtennis og bob.

Alle unge mellem 14 og 18 år i Hornbæk, Saunte, Tikøb og Hellebæk kan blive medlemmer, men antallet må nok begrænses til et halvt hundrede stykker. Kontingentet bliver formentlig 15-20 kr., alt efter hvor mange medlemmer der kan optages. Deres bidrag skal tilsammen udgøre 20 pct. af driftsomkostningerne, resten betales af stat og kommune.

Det vil altsammen blive meddelt i en folder, som om kort tid bliver sendt ud. Den kommer til at indeholde en indmeldelsesblanket og en indbydelse til de unge og deres forældre til at komme til et orienterende møde. Tilmeldingen skal ske senest den 15. november.

Så snart ungdomsklubben er kommet i gang, trader Hornbæk skoles forældre forening tilbage og overlader ledelsen til en ny bestyrelse og en ny forældreforening. Sådan arrangerede man sig også da legestedet i idrætshuset blev oprettet.

Ungdomsklubben bliver åben fra mandag til fredag fra efter normal spisetid til fornuftig sengetid. Ældreklubben får huset overladt hver tirsdag eftermiddag, men på den måde er inkalerne ingenlunde fuldt udnyttet.

— Derfor er der også planer om at få oprettet en fritidsklub om eftermiddagen for de mindre børn, oplyser Rantzau Nielsen.

Optimismen var stadig stor på dette tidspunkt, men der skulle gå næsten et helt år før PUK officielt blev indviet den 21. nov 75.

skulle melde sig inden den planlagte åbningsdag den 6. januar 1975. Den officielle indvielsen blev dog først den 21. nov. 1975

Helsingør Dagblad skriver den 19. oktober 1974: Kontingentet bliver formentlig 15-20 kr., alt efter hvor mange medlemmer der kan optages. Deres bidrag skal tilsammen udgøre 20 % af driftsomkostningerne, resten betales af kommune og stat. Ungdomsklubben bliver kørt under Socialstyrelsen med kommunal og statslig støtte. Socialstyrelsen leverede inventar som billard, bordtennis og bob, og for øvrigt skulle hele projektet godkendes af Socialminsteriet.

Alle unge mellem 14 og 18 år i Hornbæk, Saunte, Tikøb og Hellebæk kunne blive medlemmer, men antallet måtte begrænses til ca. 50.

Året efter - i december 1975 skriver Helsingør Dagblad, at Fritids- og Ungdomsklubben PUK nu er oppe på 115 medlemmer, og dermed mere end det mål, der blev sat et år tidligere, nemlig 110 medlemmer. Fritidsklubben tegner sig for hele 80 af de tilmeldte børn.

Fra batik til bestyrelsesarbejde

Interview med Lone Kuhlman.
Som ung i Hornbæk i starten af 1970'erne var der få steder at mødes uden for skolen, spejderhytten eller sportshallen. Det ændrede sig, da en gruppe forældre og unge – med fælles vilje og håndkraft – skabte et ungdomshus. Og naturligvis var de unge med hele vejen – også i bestyrelsesarbejdet, heriblandt den dengang 15-årige Lone Kuhlmann.

Fra"2bondegård" til ungdomshus

Inden PUK slog dørene op for første gang, var det nærmeste de unge på egnen kom til at have et fælles sted, Bondegården , der var restaurant med både danseskole og krostue.

"Jeg tror, jeg selv kun var der et par gange," fortæller Lone Kuhlmann, der som 15-årig blev involveret i arbejdet med at skabe et nyt og mere tidssvarende samlingssted.

På den tid havde Hornbæk ikke noget ungdomshus eller organiseret klubtilbud.

"Der var jo ikke nogen klub dengang. Det var det, vi var med til at starte – noget, der var mere end bare et sted at hænge ud."

En tragisk ulykke

En ulykke i byen – hvor en ung mand blev dræbt i forbindelse med alkohol og jernbanen – satte tanker i gang.

Fra venstre ses Poul J. Pedersen, der var en af initiativtagerne og far til to drenge til klubben. Han var desuden kasserer i bestyrelsen. Ved siden af står Lone Kuhlman, og lige bagved nyansat leder Søren Cloos. Herefter ukendt. Næste er Elin Scott med perlekrans. Bag ved står Vagn Nielsen - "Rav-vagn", derefter ukendt pige. Bagved Lene Laursen og længst tilhøjre Søren Bang. Der var altså en leder og de tre ansatte - Vagn, Lene og Søren Bang.

"Jeg kan ikke huske præcis, om det var dét, der udløste det hele, men det fyldte meget. Det var en, der gik i min storesøsters klasse. Det var tæt på," siger Lone.

Ulykken blev for mange et tegn på, at de unge manglede et trygt og meningsfuldt sted at være.

Elevråd, batikgardiner og lokalt håb

Lone var elevrådsrepræsentant på Hornbæk Skole og husker tydeligt, hvordan de unge selv satte huset i stand.

"Vi syede gardiner i lagenlærred og farvede dem selv lilla. Men vi havde ikke vasket stoffet først, så de krympede i vask – det var lidt amatøragtigt, men vi var stolte."

Stedet fik navnet PUK – ikke som forkortelse, men fordi huset allerede bar det navn.

"Folk troede, det stod for Politiets Ungdomsklub, men det var bare navnet på bygningen. Det var lidt pudsigt."

Et ungdomshus i tidens ånd

1970'erne var i hele landet en tid, hvor frivillighed og lokal medindflydelse begyndte at fylde mere i sociale og kulturelle tilbud. Ungdomsskoler og klubhuse blev oprettet i mange byer, og i Hornbæk passede PUK ind i den udvikling – dog med sit eget præg.

"Vi lavede det hele selv – programmer, aktiviteter og indretning. Det var noget, vi løftede i fællesskab, og det var stort, når man kun var femten," siger Lone.

Tilbage som voksen

Da Lone vendte tilbage nogle år senere som barselsvikar, var hun i starten af tyverne. Hun blev tilknyttet systuen, men det var et andet projekt, der for alvor tiltrak de unge: et knallertværksted.

"Det var to unge fyre, der fik idéen. De fik lov at lave værksted i et gammelt forfaldent anneks (de fik 4000 kr. af kommunen til istandsættelse), og pludselig sad en hel flok unge og skruede på knallerter hver dag. Det var en stor succes – især for dem, der ikke rigtig passede ind andre steder."

Knallertprojektet rummede både teknik og fællesskab og blev et samlingspunkt, der gav mange unge en ny retning.

Personligheder der gjorde en forskel

Flere voksne satte deres præg på klubben – herunder pædagogen Vagn, som Lone husker med stor taknemmelighed.

"Han lærte mig at slibe rav. Det lyder måske småt, men han var en kæmpe inspiration. Han gjorde virkelig indtryk og var en af dem, der kunne få unge til at vokse."

Et stykke lokalhistorie, der fortjener at blive husket

Det gamle hus på Friisvej blev senere solgt og revet ned, trods protester.

"Det var bevaringsværdigt, men blev alligevel fjernet. Det var trist. For os var det ikke bare mursten – det var vores historie."

I dag står en ny bygning på grunden, men den gamle ramme lever videre i erindringen hos dem, der var med. Ikke kun som sted, men som symbol på fællesskab, ansvar og lokal handlekraft.

Hornbæk har forandret sig siden 1970'erne, men fortællingen om PUK er stadig relevant. Den handler om, hvad der kan ske, når unge og voksne løfter i flok – og om betydningen af at have et sted at høre til. "Det var noget særligt at være med til," slutter Lone. "Det var ikke bare en klub. Det var vores sted – og vores ansvar."

På programmet – 50 års aktiviteter

Gennem et halvt århundrede har PUK i Hornbæk budt børn og unge indenfor til et program fyldt med alt andet end kedelig hverdag. Vi har været en tur i gemmerne og fundet et lille udpluk af det imponerede programmateriale, som de unge selv producerede. Materiale, der vidner om, at kalenderen gennem tiden har været spækket med masser af fantasifulde, kreative og skæve arrangementer.

Kreative værksteder og håndværk

PUK har altid givet plads til det skabende. Fra læderarbejde, smykkefremstilling, bagning og madlavning til tegning og maling samt håndværk og byggeri — bl.a. når sæbekassebilerne skulle konstrueres.

Musik, film og fortællinger

Også musikken har haft sin faste plads i kalenderen. Både for de udøvende og temaaftner som fx Jimi Hendrix-aftener med introduktion til rockens historie. Også filmklubben har vist alt fra eventyrfilm til dyrefilm: Fra Robin Hood og Tom Sawyer til Den levende regnskov med tigre, aber og slanger. Til litteratur- og diskussionsaftenerne tog de ældre børn fat på livets store spørgsmål.

Udflugter og eventyr ude i verden

Kalenderen bød ofte også på invitationer til små og store rejser: Sommerture til Sverige: fx Kullen og ødegårde, kanoture til Lilleåen med rafting, klatring og bjergbestigning,

I mange år tog pædagogerne hvert år en flok børn fra fritidsklubben med til Sverige, hvor de roede i kano, klatrede, sov i naturen, og som her fra 2003, hvor der laves mad over bål.

weekendture til Lalandia og badeland, udflugter til Teknisk Museum og andre seværdigheder og – ja naturligvis - jollesejlads i PUKs egen båd. Ofte kunne børnene selv tilmelde sig via de karakteristiske små tilmeldingssedler, hvor forældrene skulle skrive under.

De traditionsrige sæbekasseløb

En af de mest elskede poster i kalenderen har år efter år været det store sæbekasserally. Børnene byggede fantasifulde biler, ofte med flag, farver og sjove dekorationer, og kørte om kap i skolegården ved Hornbæk Skole. Det hele akkompagneret af forældre og bedsteforældre, der heppede fra sidelinjen. PUK har også år efter år budt på festlige klassikere: fastelavnsfest med tøndeslagning, udklædning og sminke og månedlige konkurrencer med billedgåder, rebusser og quizzer. Også tegnekonkurrencer og lodtrækninger og bomærke-konkurrencer, hvor børnene kunne designe PUKs logo.

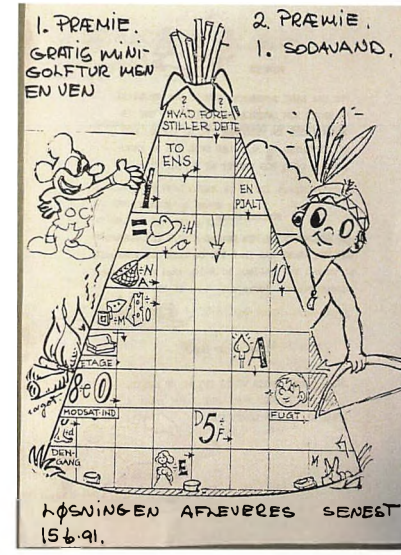

Opslagene fra tiden viser, hvordan PUK's pædagoger og børn sammen skabte fantasifulde invitationer, ofte håndtegnede og fyldt med små finurligheder.

Medbestemmelse og fællesmøder

PUK var ikke kun et sted for aktiviteter – det var også et sted, hvor børnene havde indflydelse: Et kig i de gamle flyere og programmer fortæller om fællesmøder, hvor der blev diskuteret kiosk, inventar og nye idéer, valgaftener hvor børnene stemte om klubbens fremtidige aktiviteter, og ikke mindst humoristiske medlemsblade, hvor både børn og voksne bidrog med indslag.

Når sneen faldt, stod nogle af aktiviteterne på bygning af gigantiske snemænd, konkurrencer om højeste og sjoveste snemand og kælketure på de lokale bakker.

De spontane vinteraktiviteter blev fulgt op af varm kakao og grin indenfor i klubhuset.

Stig Eir var leder af PUK i 24 år, fra 1988 til 2013. På næste side gør han os lidt klogere på historikken:

Fra rødstensvilla til moderne klubhus

Da PUK blev etableret i 1974-75 var det en selvejende institution. Det vil sige, at der var en bestyrelse, der havde det økonomiske og pædagogiske ansvar. Først omkring 1998 blev PUK kommunal, og kom altså ind under skoleforvaltningen.

PUK var i mange år både en ungdomsklub for de 14-18-årige og en fritidsklub for børn fra 4. klasse og til de kunne komme i ungdomsklub. I klubberne kunne børnene komme og gå som de ville, men var dog betalende medlemmer. I 1991 manglede der fritidshjemspladser i Hornbæk, og derfor nedlagde man ungdomsklubben i PUK og benyttede pladsen til fritidshjem i stedet for. De unge blev henvist til Ungdomsskolen, som lå i de bygninger, som PUK i dag rummer.

Nogle år senere blev Ungdomsskolen i Hornbæk lagt sammen med Ungdomsskolen i Helsingør, og der blev etableret en busordning for de unge fra Hornbæk.

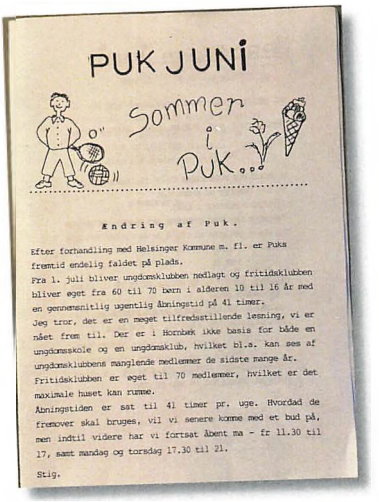

PUK JUNI

Sommer i PUK...

Ændring af Puk.

Efter forhandling med Helsinger Kommune m. fl. er Puks fremtid endelig faldet på plads.
Fra 1. juli bliver ungdomsklubben nedlagt og fritidsklubben bliver øget fra 60 til 70 børn i alderen 10 til 16 år med en gennemsnitlig ugentlig åbningstid på 41 timer.
Jeg tror, det er en meget tilfredsstillende løsning, vi er nået frem til. Der er i Hornbæk ikke basis for både en ungdomsskole og en ungdomsklub, hvilket bl.a. kan ses af ungdomsklubbens manglende medlemmer de sidste mange år.
Fritidsklubben er øget til 70 medlemmer, hvilket er det maximale huset kan rumme.
Åbningstiden er sat til 41 timer pr. uge. Hvordag de fremover skal bruges, vil vi senere komme med et bud på, men indtil videre har vi fortsat åbent ma - fr 11.30 til 17, samt mandag og torsdag 17.30 til 21.

Stig.

1. juli 1991 blev ungdomsklubben nedlagt og fritidsklubben blev øget fra 60 til 70 børn.

I mange år var PUK således kun fritidsklub og fritidshjem.

Da Ungdomsskolen flyttede ud i 2009 stod den gamle skole på Sauntevej tom, og Stig Eir foreslog, at PUK overtog de bygninger og oprettede en ny ungdomsklub. "Det med at de unge skulle med bus til Helsingør var noget rod", sagde han. "På et tidspunkt havde vi børn helt fra 10 år og optil 20 år, og det var herligt", mindes Stig Eir!

De efterhånden få børn i fritidshjemsdelen blev samtidig flyttet til Hornbæks tre øvrige fritidshjem, så nu var der plads til, at begge klubber igen kunne samles på Sauntevej.

Leder af PUK, Stig Eir ved børnekarnevallet i 1997.

"Med den nye skolereform fra 2010, og de mange besparelser i kølvandet på den, begyndte nedgangstiderne" fortæller Stig, der dog indrømmer, at skolereformen var udmærket, men bare ikke, når der samtidig kom så store besparelser, ikke mindst på klubområdet.

I dag er klubberne lagt ind under Hornbæk Skole, og dermed under ledelse af skoleleder Kari Jørgensen, og hvor Claus Gordon er daglig leder af klubberne.

"Hornbæk er jo ikke en stor by, og med kun én skole, er det i mine øjne rimeligt, det der er sket, men det er stadig et område, der lider af manglende økonomi" påpeger Stig Eir.

Besparelser og protester

Hvis man er en del af den kommunale verden, er besparelser næsten altid noget man må regne med. Nogle gange værre end andre gange.

I 2001 gik forældre fra alle daginstitutioner i Hornbæk sammen om at protestere mod planerne om en merindskrivning i et forsøg på at afskaffe ventelisterne, som længe havde plaget Hornbæk. Protesterne gik også på at planerne skete hen over hovederne på de respektive forældrebestyrelser. "Merindskrivningen sker i rammer, der allerede er bristefærdige", citerer Helsingør Dagblad. Igen og igen nævnes manglen på et værested for de unge, der er for gamle til klubben, men for unge til at gå i byen i Helsingør. "I stedet ses de hænge ud rundt om i byen, på trappen ved apoteket eller ved SHELL-tanken, citeres Line Sirich, formand for Børnehaven ved Vandtårnet og Henrik Olsen formand for fritidshjemmet- og klubben PUK for i dagbladet.

Da det nye PUK åbnede i den gamle skoles bygninger på Sauntevej i 2009, blev den fra starten en stor succes.

Helsingør Dagblad bringer flere store artikler om PUKs succes, men også, at pladsen allerede er blevet for trang. Stig Eir, mangeårig leder af PUK, citeres i dagbladet den 16. maj 2009: "Vi er en solstrålehistorie, tør vi godt sige og uroen er blevet dæmpet mærkbart. I hvert fald er den synlige uro som hærværk mindsket væsentligt i Hornbæk de sidste måneder."

Forældre til hundredevis af børn i Hornbæk protesterer til forvaltning og politikere:

Børnenes hverdagsliv truet af budget-besparelser

Helsingør Dagblad 2001: Protester mod merindskrivning i fritidshjem og fritidsklub for at komme ventelister til livs. "Et minimumskrav må være, at vi som bestyrelser bliver hørt før så afgørende beslutninger som merindskrivninger træffes", udtaler Henrik Olsen til Dagbladet

Børnene sendes ud på gader og stræder i en af de mest sårbare aldre, siger klublederne Tina Jakobsen, Abildtræet, Poul Vinding, Fiolen, Stige Eir, PUK, Pia Jørgensen, Krudtuglen, Kent Petersen, Bølgen, Leise Theilgaard, Villa Fem og Tommy Widriksen, Espergærde Fritidscenter. Helsingør Dagblad 27. august 2010.

Men allerede året efter, i 2010, var den gal igen. Der var kommet ny borgmester, og hans første budgetforslag i efteråret 2010 bød på store besparelser.

På hele børne- og ungeområdet skulle der spares 30 mio. og heraf skulle hele 26% komme fra klubberne. På det tidspunkt havde Helsingør Kommune 9 fritidsklubber med 2000 børn. Klublederne gik sammen og kom med advarsler:

De frygtede masseudmeldelser af klubbørn. De vil havne på gaderne eller hjemme foran computerne, lød det fra klublederne. Samtidig med besparelserne blev taksterne også sat drastisk op – mere end en fordobling.

Helsingør Dagblad: Drastiske nedskæringer og dyrere takster rammer 2000 klubbørn og deres forældre.

Der er noget i luften...

Når man træder ind i huset på Sauntevej 4B i Hornbæk, fornemmer man straks, at det her er mere end blot en institution.
Der er noget i luften. Både helt konkret i form af en ret skøn duft fra pandekagerne, der bliver bagt ude i køkkenet. Men der er også en særlig hyggelig, hjemlig stemning fra rummene, der summer af aktivitet og samtale. Vi møder Claus Gordon, daglig leder af PUK, til en snak om PUKs historie – og om den helt særlige PUK-ånd.

Siden slutningen af 00'erne har huset på Sauntevej dannet ramme om PUK – et fristed, der i generationer har givet børn og unge et sted at høre til, og hvor byens børn og unge har haft deres daglige gang. Claus Gordon, der har været tilknyttet PUK i tre årtier, fortæller med varme i stemmen om de første skridt ind ad døren:

"Jeg kom i sin tid forbi med barnevognen og spurgte, om jeg kunne få en praktikplads. Stemningen var fantastisk, og de tog mig ind med det samme. Det var faktisk lidt tilfældigt – men sådan startede mit liv her."

Fra fritidspædagog til leder

Claus er uddannet fritidspædagog med idræt som speciale. Da han i 1993 afsluttede sin uddannelse, blev PUK hans arbejdsplads. Han var med til at opbygge det første fritidshjem helt fra bunden – fra borde og stole til skiture og kolonier.

"Jeg havde aldrig sat mine fødder i en institution som medarbejder før," husker han. "Jeg gik direkte fra at have sejlet og kørt lastbil til at arbejde med børn. Så jeg gjorde bare det, jeg syntes var rigtigt – og det viste sig at virke."

Siden voksede huset. Fra at være en ungdomsklub med 21 børn i starten til at rumme både fritids- og ungdomsklub, der på et tidspunkt havde 230 børn og 16 ansatte. I dag er tallet lavere – cirka 150 børn og seks medarbejdere – men ånden lever videre.

Oplevelser for livet

Noget af det, der i dag kendetegner PUK, er de faste traditioner: skiture, musik i eget studie, kolonier og deltagelse i festivalen Vilde Vulkaner.

"Musikken har vi altid holdt fast i," fortæller Claus. "Vi har et studie, og vores børn tager ud og spiller på plejehjem, børnehaver og havnen. Det giver oplevelser, man husker hele livet."

Også skiturene har sat sig spor. Før i tiden var der to årlige ture – én til Sverige og én til Østrig. I dag er det samlet til én, men stadig en tilbagevendende begivenhed, som børn og forældre står i kø for at komme med på.

Forandringer og besparelser

Men historien om PUK er også historien om et område, der har været ramt af gentagne kommunale besparelser. Antallet af ansatte er skåret drastisk ned, og det har sine konsekvenser.

"Relationerne er det vigtigste," understreger Claus. "Når vi er færre voksne, bliver det sværere at være tæt på alle børn. Det er jo det, vi mister mest – nærværet."

Forældres rolle har også ændret sig. Tidligere var forældrebestyrelsen en aktiv del af klubben. I dag er PUK mere indlejret i skolesystemet, og kontakten sker som oftest gennem mails og sociale medier.

Plads til både fejltrin og fællesskab

Trods forandringerne står Claus fast på, at PUK skal være noget andet end skolen.

Claus Gordon, der er daglig leder af PUK foran graffitikunst i "skolegården".

Nyt teknisk udstyr og to musikpædagoger:

Puk satser på musik og video

HORNBÆK: Musik har altid været et af de vigtigste elementer i børnekulturen, og i de seneste år har de visuelle medier fået et enormt opsving. MTV, den amerikanske musikstation, som udelukkende viser videoklip døgnet rundt, er uhyre det onde med dets egne våben.

Klubben har for nylig ansat to musikpædagoger, Shintai og Thomas, og givet dem frie hænder. De har hver 15 timer i klubben ugentlig. Samtidig er der i øverste etage indrettet et multimedie- og musikrum med alt hvad en kreativ sjæl

Det var da man opdagede, at der var flere måneders ventetid for at få luvet en cd på Bølgen i Ål: at tage affære. Her står Klaus Gordon i det nye musik- og video-studie (Foto: Lars Johannessen

Helsingør Dagblad november 1997. Claus Gordon viser det nye musik- og videostudie frem. Men det var ikke mig, der var musik- eller videopædagog. Jeg stillede bare op for journalisten og fotografen den dag de kom, fortæller Claus grinende.

"Det her skal ikke være en pæn facade eller et institutionsprojekt. Det er et børnehus. Det må godt være lidt slidt, så længe der er liv i det. Det er relationerne, aktiviteterne og PUK-ånden, der tæller."

Og netop den ånd gør, at mange vender tilbage til Hornbæk, når de selv får børn.

"Jeg møder unge, der siger: 'Jeg vil også have mine børn her.' Det er den største anerkendelse, vi kan få. Har man været en del af PUK, har man fået noget særligt med."

Fremtiden for PUK

Selvom Claus og hans kolleger har mærket sparekniven hårdt, står der stadig arrangementer i kalenderen: børnefestival, koncerter og selvfølgelig den udskudte 50-års fødselsdag, der skal fejres i september 2026.

"Det bliver en fest," smiler Claus.

"For vi har stadig masser af energi og lyst til at give børnene gode oplevelser. Og så længe vi holder fast i PUK-ånden, skal vi nok klare os."

Kærligheden til PUK var stor.
I 1978 skrev John Bau dette søde postkort...
"Hej alle sammen
Jeg håber i har det godt. Vi er i Norge
og er ved at lære at stå på ski.
Her er en meter sne. Vi bor i Geilo
hvor vi står på ski.
Her er mange stejle bakker
men vi står kun på de små. (Endnu)
Venlig hilsen John"
.I 1980 blev John Bau valgt
til medlemsrepræsentant for
de unge i bestyrelsen

Geilotoppen mot Hallingskarvet.
m. o. h.
way: The Hallingskarvet mountain.
ft. a. s. l.

GEILO
-5-1.73.14
3580

ENERETT: H. STRAND, AL. HALLINGDAL.

Hej allesammen.
g håber i har det
lt. Vi er i Norge og
ved at lære at stå
Ski. Her er en meter
e. 1/1 bor i en
tte 7 km uden for Gielo
or vi står på ski.
- er mange stejle bakker
n vi står kun på de
nå, ~~[illegible]~~. (Endnu)
Venlig hilsen John.

Fritidsklubben
Friisvej
3100 Hornbæk
Danmark

En sidste krølle på PUK

I 2023 skete der igen drastiske nedskæringer. Helsingør Dagblad var igen på banen, og skriver, at hele 40% af medarbejderne i PUK er blevet opsagt, og hermed var der seks medarbejdere tilbage. Der skulle spares godt en mio. kr., og det betød bl.a. at åbningstiden i Fritidsklubben blev sat ned fra 33 ugentlige timer til 25 timer.

I skrivende stund - november 2025 - 50-året for PUKs etablering, er der stadig seks medarbejdere til de ca. 150 børn i Fritidsklubben.

Forældre til børn, der snart skal i fritidsklub er som oftest bekymrede over de begrænsede ressourcer.

"Det er der ikke noget at sige til", siger Claus Gordon, men siger samtidig, "at bevillingerne følger børnetallet, så kommer der flere børn, så stiger de ressourcer vi får tildelt også. Vores tilskud er pr. barn, understreger han.

Det er klart at vi ikke kan så meget, som vi kunne engang, og vi er heller ikke så fleksible mere, men vi forsøger at holde fast i den gode gamle PUK-ånd, som blev grundlagt helt tilbage i 1974, nemlig med fantasi, fælleskab og frihed til at være barn og ung på egne præmisser, slutter Claus Gordon.

Hornbæk Fritids- og Ungdomsklub

søger klubmedarbejder (aften) 1 medarbejder (foto) 1 aften ugentlig.
1 medarbejder (værksted) 2 aftener.
Samme sted søges tilkaldevikar (eftermiddag og aften).
Timeløn efter gældende overenskomst.
Yderligere oplysninger hos
Hornbæk Fritids- og Ungdomsklub, Friisvej 16, 3100 Hornbæk, telf. (03) 20 12 64 efter kl. 13.
Ansøgningsfrist 15.2. 1979.

En annonce fra 1979, hvor man søger personale til værksteder og til foto, samt tilkaldevikarer.

Idag er friarelaet - skolegården - indrettet med alle mulige redskaber, som alle kan bruge, hvis man kommer forbi. .

40 procent af medarbejderne er væk – nu er der 30 børn per voksen

Seks medarbejdere har lige mistet deres job i fritidsklubberne i Hornbæk og Ålsgårde. Meldingen om besparelser ramte som en bombe hos børnefamilierne i fredags. **Side 4-5**

Helsingør Dagblad 13. september 2023 om de seneste og voldsomme besparelser på klubområdet.

Lise Fritzbøger og Signe Storminger gik på PUK i 80'erne. Lise husker, hvor stort det var, da PUK viste "Dirty Dancing i 1987!". Signe husker bedst motorcrossbanen!

Victor og Emil synes det bedste ved PUK idag er fællesskabet og at de voksne også indgår i fællesskabet. Og så de mange forskellige aktiviteter. De gør meget ud af det, fortæller de to unge med begejstring, og tilføjer, at PUK er et rigtig godt samlingssted!

PROGRAM FOR FRITIDSKLUBBEN
JANUAR 1988

Film i diskoteket kl.15.15.Iøvrigt oprydningsdag i hele PUK .....
Værkstederne åbner igen for fuld omdrejning.
Svømmehalstur til Marienlyst.Afg.PUK kl.14.00, hjemme igen kl.17.00.Turen koster 7 kr,sidste tilmelding er mandag d.11.
Computerforelæsning nr.4.kl.15.30.
Chef de la Cuisine´- pris 10 kr.Spørg Jens.
Film i diskoteket kl.15.10.
BORDTENNISTURNERING STARTER.Se artikel.
Møde og film bagefter for de store kl.15.00.
Computerforelæsning nr 5.kl.15.30-17.00.
Film i diskoteket kl.15.10.
Fest for 6.-7.klasse om aftenen,se artikel.
Skøjtehalstur til Hørsholm kl.14.00.Pris 7 kr, leje af skøjter kst 10 kr.Tilmelding nødvendig, senest d.22/1 kl.17.00.
Chef de la Cuisine´(Fransk:køkkenchef) kl.15-17 prisen er kun 10 kr,valgfri menu.Tilmelding er nødvendig,senest d.27.
Film i diskoteket kl.15.15.

PROGRAM FOR UNGDOMSKLUBBEN
JANUAR 1988

Dato

ANNONCE: ALLE PERSONER I HORNBÆK,SOM FYLDER 13 ÅR I FØRSTE HALVDEL AF 1988 ER HJERTELIG VELKOMNE I PUK GANSKE GRATIS I HELE JANUAR MÅNED.DETTE GÆLDER OGSÅ SAMTLIGE PERSONER OVER 13 ÅR.

Fre 08	Film
Tir 12	Værkstederne åbner igen
Ons 13	Video fra nytårsaften og nat vises i PUK.
Tor 14	Værkstederne er åbne.
Fre 15	Film i diskoteket kl.20.00
Tir 19	Værkstederne er åbne
Ons 20	Intern DARTTURNERING.TILMELDING SENEST KL.19.00 Alle mod alle samme aften .Fine præmier.
Fre 22	UDVIDELSESFEST.Både for "næsten 13-årige", gæster og UK-medlemmer.OBS! POPQUIZ ved Professor Jens Fup ,m.m.Se artikel.
Tir 26	Værkstederne er åbne.
Ons 27	Bio-tur til Hovedstaden.Du betaler selv billetten,PUK sørger for gratis befordring.Afg.PUK kl.18.00.
Fre 29	NONSTOP MUSIKVIDEOER HELE AFTENEN - - -

I 1988 så programmet for januar sådan ud med mange ture, både i svømmehal, skøjtehal, filmaftner og meget mere. Venstre side for Fritidsklubben og højre side for Ungdomsklubben.

Viggo Johansen

Viggo Johansen er kendt som en af skagensmalerne, men bag billederne gemmer sig et menneske, som kæmpede med tvivl og kunstnerisk ambition. Foredraget går tæt på både kunstneren og manden – og på den tid, han levede i. Gennem breve, anekdoter og billeder tegner Anja Louise Rasmussen et levende portræt af Viggo og hans hustru Martha, som på mange måder var hans anker.

Foredraget bygger på bogen "Frem i lyset - om mennesket og skagensmaleren Viggo Johansen", der bygger på omfattende research i hidtil upublicerede breve og arkivmateriale fra blandt andet Det Kongelige Bibliotek. Der vises nye sider af Viggo Johansen – som Hornbæk maler, som professor ved Kunstakademiet og som menneske i et stærkt kunstnerisk netværk med Zahrtmann, Krøyer og Ancher.

Viggo Johansen Museum udstiller udvalgte billeder, og Anja Louise Rasmussen viser Viggo Johansens kunstneriske udvikling i en præsentation.

Bogen om Viggo Johansen kan købes i Lokal-arkivet så længe lager haves

Medlemmer inviteres til ovennævnte foredrag med julehygge torsdag den 27. november kl. 19 i Sognehuset. Læs mere i vedlagte slip.